

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1971-1972

23 DECEMBER 1971

VOORSTEL VAN DECREET
**houdende erkenning en subsidiëring
van centra voor levensvorming.**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het zou de Cultuurraad tot eer strekken indien hij bijzondere aandacht ging besteden aan de marginale groepen.

De marginaliteit wordt meestal beschouwd in haar sociaal-economische dimensie. Maar er zijn in onze samenleving ook groepen die in cultureel opzicht als marginaal moeten worden aangezien.

Onze samenleving besteedt terecht grote sommen aan het onderwijs. Onze gemeenschap heeft haar snelle culturele vooruitgang aan de school te danken.

Maar wat is het lot van degenen die de school voortijdig verlaten? Vijftien percent van de 15-jarigen, verlaten in dat geval en dertig percent van de 16-jarigen, ondanks de vele kansen die door de democratisering van het onderwijs worden geboden. Die jongeren vormen straks de culturele achterhoede; zij zijn een gemakkelijke prooi voor vele maatschappelijke kwalen.

Onderzoekingen hebben uitgewezen dat het probleem niet langer meer economisch is. De jongeren die vroegtijdig gaan werken, doen het niet meer om den brode. De motieven liggen elders.

Ondanks vele inspanningen heeft ons onderwijs geen formule weten uit te werken om te beletten dat deze kinderen schoolmoe worden. Hun ouders hebben slechts geringe aspiraties voor zichzelf en hun kinderen en oordelen al spoedig dat zij genoeg gestudeerd hebben. Het concrete leven in een bedrijf lokt hen aan, want het biedt ook grotere vrijheid en meer zakgeld.

De centra voor levensvorming kennen dit probleem. Zij accepteren de beslissing van de kinderen en hun

ouders om het bedrijf boven de school te verkiezen. Het bedrijf moet voor die jongeren niet noodlottig worden : het kan ook een milieu zijn waarbij de vorming kan aanknopen. Het maakt de jongeren vroeg rijp en nuchter. Het biedt concrete ervaringsmaterie die doet nadenken. De centra voor levensvorming sluiten er met hun pedagogische aanpak bij aan. Geen systematische leerplannen van het schoolse type, maar inspelen op de feiten en de indrukken van het dagelijks bestaan.

Vermits er ook een probleem ligt bij de ouders worden ook dezen bij het vormingsproces betrokken. Niet zelden gaan jongeren na een begeide ervaring in het bedrijfsleven opnieuw naar school. Anderen leren hun bedrijfservaringen nuttig verwerken en groeien tot volwassenheid op een wijze die aan hun **persoonlijkheids**-type is aangepast.

Er functioneren op dit ogenblik 7 centra voor levensvorming in Vlaanderen. In 1971 telden zij 600 deelnemers. Zes van deze centra worden door het Ministerie van Cultuur gesubsidieerd naar rato van 2.5 tot 50 % van hun werkingskosten. De stijgende uitgaven en de grotere eisen die aan hun werking worden gesteld, maken het deze centra bijzonder moeilijk. Uit pedagogisch oogpunt zijn er geen onoverkomelijke problemen : het zijn waardevolle experimenten geworden die steeds meer interessante aanduidingen geven voor de toekomst. Maar zonder een spoedige en ingrijpende tussenkomst van de overheid zal hun ontwikkeling worden afgeremd. Dit voorstel van decreet heeft tot doel hieraan tegemoet te komen.

Het probleem van de werkende jongeren vergt een globaal beleid waarbij de verlenging van de leerplicht, het organiseren en institutionaliseren van de pedagogische begeleiding, de wettelijke verplichting tot het verlenen van verlof voor het volgen van cursussen tot een geheel van maatregelen worden verwerkt.

Intussen moet aan het waardevolle experiment van de centra voor levensvorming een kans tot ontwikkeling worden geboden.

M. VERLACKT-GEVAERT.

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1.

Centra voor levensvorming kunnen worden erkend en gesubsidieerd binnen de perken van de kredieten daartoe uitgetrokken op de begroting van Nederlandse Cultuur en onder de voorwaarden als bepaald door dit decreet.

Art. 2.

Onder centra voor levensvorming wordt verstaan, door het vrij initiatief of door de overheid opgerichte vaste instellingen waar jonge werknemers bij de aanvang van hun arbeidsleven onder leiding van gespecialiseerd personeel gedurende één of twee jaar, bij voorkeur één

werkdag per week komen doorbrengen met het oog op een maximale geestelijke en lichamelijke **persoonlijkheden**-ontplooiing bij het integratieproces in het maatschappelijk bestel.

Art. 3.

Om als centrum voor levensvorming te worden erkend moet een instelling aan de volgende voorwaarden voldoen :

a) zij dient uitsluitend gericht te zijn op de culturele, morele, sociale, staatsburgerlijke en algemene vorming en beroepsvorming, met uitsluiting van de specifieke vakopleiding;

b) zij dient toegankelijk te zijn voor werknemers uit om het even welk bedrijf;

c) zij dient, voor daartoe samengestelde vaste groepen van jonge werknemers, wekelijks of ten minste tweemaal per maand cursussen van een volle of een halve dag in te richten, die zich over een periode van één of twee jaar uitstrekken en een geïntegreerd geheel vormen;

d) zij dient een programma uit te werken, dat aansluit bij de specifieke vormingsbehoeften van de deelnemers;

e) voor de leiding van het vormingswerk dient zij te beschikken over ten minste één personeelslid met een volledige dagtaak;

f) zij dient te beschikken over vaste lokalen, speciaal uitgerust voor de tenuitvoerlegging van het in d) bedoelde programma;

g) indien zij door het vrij initiatief is opgericht, dient zij de vorm aan te nemen van een vereniging zonder winstoogmerk of van een instelling van openbaar nut als bedoeld door de wet van 27 juni 1921 waarbij aan de verenigingen zonder winstoogmerk en aan instellingen van openbaar nut rechtspersoonlijkheid wordt verleend;

h) zij moet bij het indienen van de aanvraag om erkenning gedurende ten minste één jaar de in d) bedoelde programma-activiteiten hebben uitgeoefend of het bewijs leveren dat de voorwaarden voor een goede werking van de instelling aanwezig zijn;

i) zij dient haar zetel te hebben in het Nederlandse taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad;

j) zij dient zich bereid te verklaren om op pedagogisch gebied samen te werken met de bevoegde inspectie;

k) zij dient de administratieve en financiële controle van de Staat te aanvaarden, met inbegrip van het onderzoek ter plaatse door de inspectie van Financiën.

Art. 4.

De subsidie bedraagt 75 % van het totaal der goedgekeurde werkingskosten. De subsidieerbare **werkingskosten** mogen een redelijk niveau niet overschrijden. Zij hebben betrekking op :

a) het brutobedrag van de salarissen der personeelsleden belast met leiding en vorming, verhoogd met de werkgeversbijdragen in het wettelijk stelsel van de sociale voorzieningen, met uitzondering van de uitgaven voor extra-legale regelingen inzake pensioenen en andere sociale voorzieningen;

b) de kosten voor secretariaat, drukwerk, propaganda, kantoerbehoefden, didactisch materiaal met inbegrip van de voedingswaren die met didactische doeleinden worden aangewend;

c) de verplaatsingskosten van de leidinggevende personeelsleden en van de bestuursleden, met uitsluiting van de representatiekosten en met dien verstande dat de buitenlandse reizen alleen in aanmerking komen indien de daartoe gemachtigde ambtenaar hiervoor een afzonderlijke toestemming heeft verleend;

d) de huur van de gebouwen, met uitsluiting van de kosten die voortvloeien uit onderhoud, verwarming en verlichting.

Art. 5.

Volgende kosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring :

a) alle kosten waarvoor reeds uit anderen hoofde subsidie vanwege de overheid wordt verkregen;

b) bijdragen voor het lidmaatschap van nationale of internationale organisaties, geschenken, attenties, prijzen.

Art. 6.

De Minister tot wiens bevoegdheid de culturele zaken behoren, stelt de procedure vast inzake controle, bepaling van het redelijk niveau der uitgaven, onderzoek van de aanvraag voor buitenlandse reizen, toekenning van de subsidies en verlening van voorschotten.

Art. 7.

Dit decreet treedt in werking op de datum waarop het in het Belgisch **Staatsblad** wordt bekendgemaakt.

M. VERLACKT-GEVAERT,
O. DE MEY,
M. BODE,
J. HENCKENS,
T. DECLERCQ.
